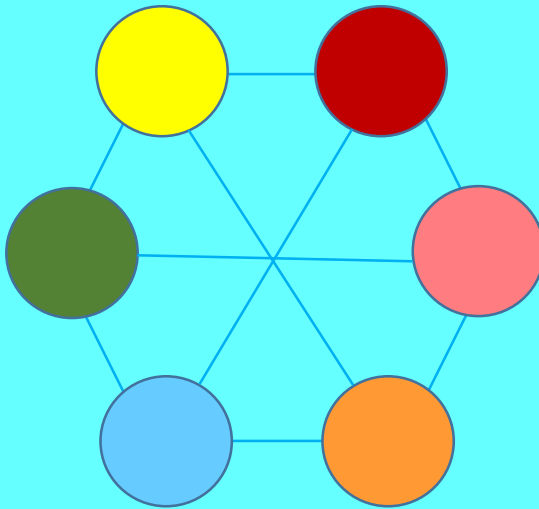

การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ

Digital Transformation

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ออนไลน์ กรกฎาคม 2562

แหล่งเผยแพร่

ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

www.curriculumandlearning.com

พิมพ์ที่

ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, กรุงเทพมหานคร

หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์จัดพิมพ์เพื่อส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

หนังสือ “การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation” เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการโค้ชเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งการสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งเป็นจุดเน้นของการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งได้แนวคิดมาจากการไปสังเกตชั้นเรียนที่ผู้เรียนใช้อุปกรณ์ดิจิทัลในการเรียนรู้ แล้วพบว่าผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุค Digital Transformation	3
3. ทักษะที่จำเป็นต่อการบูรณาการเทคโนโลยี	5
4. Soft skills ที่จำเป็นต่อทักษะ Digital Transformation	7
5. บทบาทการโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation	9
6. แนวทางการประเมินทักษะ Digital Transformation	11
7. บทสรุป	12
บรรณานุกรม	13

การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation

1. บทนำ

Digital Transformation คือ การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Transformation Integrated) กับทุกพื้นที่หรือ Platform ของการให้บริการ เพื่อการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์นวัตกรรม ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย (Demand side)

โลกแห่งการแข่งขันทางธุรกิจไม่ได้แข่งขันกันในวันนี้เรามีผลิตภัณฑ์อะไร แต่แข่งขันกันที่เราจะปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของเราให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างไร

การพัฒนาผู้เรียนในปัจจุบันมุ่งให้ผู้เรียนมีแนวความคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนา Product ของตนเอง ให้มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย แทนการผลิต Product

ตามคำสั่งของผู้สอน และแนวคิดที่ว่า Product ที่ดีที่สุดคือ Product ที่ตรงตามคำสั่ง แล้วไม่มีการปรับปรุงใดๆ อีกต่อไป

การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างหลากหลายและบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลมาสู่การเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ รวมทั้งการสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมซึ่งเป็นจุดเน้นของการศึกษาในปัจจุบัน

ผู้สอนในฐานะที่เป็นโค้ช พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อเป็นพื้นฐานของการประกอบอาชีพในอนาคต รวมถึงการดำเนินชีวิตในโลกที่เต็มไปด้วย Digital Transformation ได้อย่างมีคุณภาพ มีนิสัยการทำงาน (work habits) ที่เป็นผู้ผลิตมากกว่าการเป็นผู้บริโภค และมีจริยธรรมในการทำงาน (work ethics) ในยุค Digital Transformation

2. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุค Digital Transformation

โลกแห่งการทำงานสมัยใหม่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ มาบูรณาการผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างนวัตกรรมให้เกิดกับองค์กร นวัตกรรมในการทำงาน นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ นวัตกรรม การให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน และทำให้องค์กรเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว **ลดโอกาสการถูก Disrupt**

อุตสาหกรรมยุค Digital Transformation มีแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีดังนี้ (จาริตรี์ สิทธิ. 2562)

1. **Digital Transformation Platform** องค์กรทางธุรกิจจะสร้างแพลตฟอร์ม Digital Transformation เป็นเครื่องมือหลักในการแข่งขันทางธุรกิจ

2. **Open API Ecosystem** ใช้ระบบ API (Application Programming Interface) ให้สามารถขยายการให้บริการดิจิทัลสามารถดำเนินการไปได้กว้างขวางมากขึ้น

3. Digital Business มีการสร้างธุรกิจดิจิทัลในทุก
องค์กรมากขึ้น การสร้างรายได้จาก Big Data

4. Cloud การออกแบบการให้บริการที่ใช้งานผ่าน
Cloud ตอบสนองความต้องการเฉพาะ

5. Risk & Trust การให้ความสำคัญกับการตรวจสอบ
ผู้ใช้ระบบและสร้างความเชื่อมั่นในการใช้งานระบบดิจิทัล

6. Digital Transformation Talent การเปิดรับ
ตำแหน่งงานด้าน Digital Transformation

7. Digital Assistants มีการใช้ Chatbot ช่วยตอบ
ข้อความ ตอบคำถาม ให้ข้อมูล ให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการ

8. 5G / Mobile IoT การให้บริการ 5G เกิดเทคโนโลยี
ที่ชาญฉลาด (Cognitive Technology)

9. Home IoT Security ระบบความปลอดภัยที่ยาก
ต่อการถูกเจาะระบบ

10. Mobile Payment อุปกรณ์เคลื่อนที่จะเป็น
เทอร์มินัลสำหรับการรับชำระเงิน

เทคโนโลยี Digital Transformation ที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิต การเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะ Digital Transformation จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้สอนควร **โค้ช** ให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

3. ทักษะที่จำเป็นต่อการบูรณาการเทคโนโลยี

ผู้เรียนส่วนมากมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างหลากหลายในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ตนเองสนใจ ซึ่งการใช้เทคโนโลยีแบบแยกส่วน ไม่บูรณาการ เป็นข้อจำกัดที่ทำให้ **ไม่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้**

ทักษะการบูรณาการเทคโนโลยี คือ ความสามารถในการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ เพื่อการทำงานหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ลงทุนน้อยแต่ได้ประโยชน์สูง ซึ่งทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการบูรณาการเทคโนโลยี มีดังนี้

1. Digital literacy คือ การรู้ดิจิทัล หมายถึง ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4 ด้าน ได้แก่ การ**เข้าใจ**เทคโนโลยีดิจิทัล การ**เข้าถึง**เทคโนโลยีดิจิทัล การ**ใช้**เทคโนโลยีดิจิทัล และการ**สร้างสรรค์**นวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

2. Digital marketing หรือการตลาดดิจิทัล ใช้หลักการตลาดพร้อมกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ เข้ามาช่วยในการทำการตลาด

3. Data analysis การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ หรือแนวคิด (idea) ใหม่ ที่นำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม

4. DevOps การผสมผสานปรัชญา วัฒนธรรม ความเชื่อเพื่อการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมให้ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมาย

5. Mobility management การจัดการอุปกรณ์ Mobile device และข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างสรรคงาน

6. Machine learning การทำงานของเทคโนโลยีที่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนกับสมองของมนุษย์ **AI (Artificial Intelligence)** จะเป็นสิ่งที่มีอยู่โดยทั่วไป ทักษะด้านนี้คือความสามารถที่จะ**เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ที่อยู่เบื้องหลังของ AI** เพื่อที่จะสามารถปรับปรุงและพัฒนาให้ AI เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

4. Soft skills ที่จำเป็นต่อการมีทักษะ Digital Transformation

1. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) คือ การนิยามปัญหา การหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ หรือนวัตกรรมการแก้ปัญหา สามารถสร้างความคิดรวบยอดของตนเอง (Conceptualization) การวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูล และการสร้างข้อสรุป

2. ความสามารถในการสื่อสารในเรื่องที่ซับซ้อน (Complex Communication) คือ การสื่อสารความรู้ ความคิด หรือ การสื่อสารเรื่องที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจหรือแนวความคิดที่ตรงกัน ส่งเสริมให้การทำงานเป็นทีม มีประสิทธิภาพสูง

3. ความสร้างสรรค์ (Creativity) คือ ความสามารถในการ รับรู้ปัญหาและแก้ไขปัญหาด้อย่างสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving) ตลอดจนความกล้าเผชิญกับสิ่งที่ท้าทาย

4. ความร่วมมือร่วมใจ (Collaboration) คือ การมีเจตจำนง หรือ willing ที่จะทำงานร่วมกับบุคคลอื่น มีทักษะการฟัง การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) คือ การปรับเปลี่ยนเป้าหมายและวิธีการ แผนการทำงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และเปิดรับเป้าหมายใหม่ หรือวิธีการทำงานใหม่ๆ ไม่ยึดติดกับสิ่งเดิมๆ

6. การสร้างผลิตผลและสำนึกความรับผิดชอบ (Productivity and Accountability) การมีความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างแน่วแน่จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายเกิดผลผลิต และมีสำนึกความรับผิดชอบในงานที่ทำ

5. บทบาทการโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation

ผู้สอนในฐานะที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียน ควรเร่งเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation ของผู้เรียน เพื่อให้รองรับการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งมีแนวทางการโค้ชดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนมีมโนทัศน์ (Concept) ที่ถูกต้อง ต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ว่าเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่สิ่งสร้างความบันเทิง

2. กระตุ้นวินัยเชิงบวก (positive discipline) ของผู้เรียนในการใช้อุปกรณ์ดิจิทัลต่างๆ ในการเข้าถึงสื่อหรือ content ดิจิทัล โดยให้ผู้เรียนตระหนักรู้ว่าอุปกรณ์ดิจิทัลต่างๆ ควรใช้ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสมกับกาลเทศะ

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้อุปกรณ์ดิจิทัลแสวงหาความรู้ update ความรู้ หาแนวคิดในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ตนเองสนใจ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น

4. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้อุปกรณ์ดิจิทัล บูรณาการ application ต่างๆ ในการแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ผู้เรียนสนใจและมีประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน ร่วมกันในลักษณะ Collaborative Team Learning

6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาเครื่องมือ Digital หรือ Application ใหม่ในการทำงาน

7. กระตุ้นให้ผู้เรียนวางแผนการทำงานหรือโครงการต่างๆ ตลอดจนการนำเสนองาน โดยใช้อุปกรณ์ดิจิทัล และ application ที่เหมาะสมกับเป้าหมายการทำงาน

8. เน้นย้ำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการเคารพสิทธิของบุคคลอื่นในโลกออนไลน์ และในโลกความจริง

9. กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนผ่านการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ การสร้างสรรค์นวัตกรรม การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

10. ชี้แนะให้ผู้เรียนมีค่านิยมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

6. แนวทางการประเมินทักษะ Digital Transformation

1. สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้เรียนระหว่างที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้
2. สังเกตกระบวนการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงาน โครงการ หรือสร้างนวัตกรรมต่างๆ ของผู้เรียน
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพของผู้เรียน
4. ให้ผู้เรียนสะท้อนคิด (reflective thinking) และถอดบทเรียน (lesson learned) เกี่ยวกับทักษะ Digital Transformation ของตนเอง และพัฒนาให้ดีขึ้น
5. ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะ Digital Transformation แก่ผู้เรียน และโค้ชผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาทักษะ Digital Transformation อย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้

7. บทสรุป

Digital Transformation หรือการ**บูรณาการเทคโนโลยี** เพื่อ**สร้างสรรค์นวัตกรรม** เป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนใช้การโค้ชให้ผู้เรียนเกิด concept ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้เรียนที่มีทักษะ Digital Transformation จะมีพื้นที่ในการประกอบอาชีพในโลกอนาคตอย่างกว้างขวาง และดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- จาริตรี์ สิทธิ. (2562). *IDC พันทง 10 เทรนด์เทคโนโลยียุค Digital Transformation ตั้งแต่ปีนึ้นปี 2564*. สืบค้น 23 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.uih.co.th/th/knowledge/idc-10-digital-transformation-2564>
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2558). *การโค้ชเพื่อการรู้คิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- The Enterprisers Project. (2019). *What is digital transformation?* Retrieved July 20, 2019, from <https://enterprisersproject.com/what-is-digital-transformation>
- Writer, S. (2019). *6 Soft Skills Needed to Drive Digital Transformation*, Retrieved July 20, 2019, from <https://www.smartsheet.com/content-center/executive-center/digital-transformation/6-soft-skills-needed-drive-digital-transformation>

การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะ Digital Transformation
เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
ได้อย่างหลากหลายและบูรณาการมาสู่การเรียนรู้
และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ

